Masonluğun İlk Yasa Kitabı - 5

Şarkılar

[208]

208. Eskiden mason localarının toplantılarında yer yer ilâhîler okunurdu. Genellikle loca oturumlarında görülen bu dinsel nitelik, kardeş sofralarında pek yoktu. Sofralarda bunların yerini marşlar ve şarkılar alırdı. Çoğukeztüm kardeşlerin bir koro halinde katıldıkları bu marşların ve şarkıların sözleri de o günlerin anlayışına uygun olarak gene yer yer dinsel bir özellik taşırdı ama bunlara "ilâhî" denilemez.

1720'li yıllardan önce bu marş ve şarkıların belirli bir düzeni yoktu; çoğunlukla Masonluğa uyarlanmış halk ezgilerinden alınma kısa parçalardı. Londra Büyük Locası'nda bunların da bir düzene sokulması ve Masonluğun değişim gösteren çağdaş niteliğiyle bağdaştırılmaları öngörülmüştü. Kardeşlerin bu amaçla yazdıkları sözlerin bestelerinin hemen hemen tümünü ise, Masonluk tarihinde ünlü adlar arasında yer alan **Matthew Birkhead** yapmıştı.

ÜSTADIN ŞARKISI
YA DA MASONLUĞUN TARİHİ
YAZAR tarafından
[209]

209. Temel yasa kitabının son bölümünü oluşturan şarkıların sözlerinin çoğunu ise gene James Anderson yazmıştı. Bunların içeriği, temel yasanın tarihsel bölümünün bir özeti gibidir. Bu bakımdan ayrıca özel açıklama yapılmasını gerektirmez. Ancak yer yer geçen bazı adlara ve terimlere daha önce değinilmiş ve bunlara ilişkin açıklama verilmiş olsa da, bunlardan kısaca söz etmek yararlı olacaktır.

Üstat izin verdiğinde, dileğince ya bir Bölümü ya hepsi Koro halinde okunacaktır.

BÖLÜM I.

I.
İnsan Türünün en ilkiydi ADEM;
Yaratılmış olduğu GEOMETRİ
Şahane Zihnine işlenmişti hem.
Yetiştirdi kendinden gelenleri,
KAİN ve ŞIT'i ; geliştirdi onlar
Özgür Bilimi, Sanatı içinde
Mimarlığın, ve onu aktardılar
Pek çok severek Nesillerine de. **[210]**

210. KAİN ve ŞİT: Âdem'in oğulları.
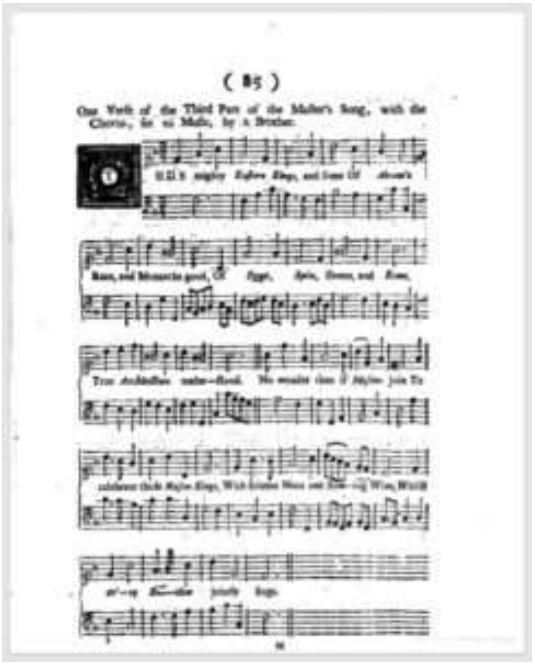
II.
Hem güzel hem güçlü ilk Kenti Kain
Yaparak "kutsanmış" koydu adını,
ENOŞ'un, en büyük Oğlununkinin;
Sürdürdü tüm Soyu da yaptığını.
Tanrısal ENOŞ'un, sulbundan Şit'in
Çıktı İki Sütunla Becerisi;
Yasağı oldu tüm Ailesinin,
Sırasütunların lekelenmesi. **[211-212-213]**

211. ENOŞ: Tarih öncesi çağlarda birçok kimsenin adı olmakla birlikte, öncelikle Kain'in en büyük oğlu.

212. İki Sütun: Çağlar boyunca ezoterik ekollerin en önemli öğelerinden olmakla birlikte, öncelikle Tevrat'takibir efsanesel öykü uyarınca Enoş'un tümbilgilerini üzerine işlemiş olduğu söylenen, biri suda batmayacak,diğeriise sürüklenmeyecek şekilde yapılmış sütunlar.

213. Sırasütun: (İng: Colonade) Antik Çağ'da, özellikle tapınakların revakları altına dikilen tek bir sıra halindeki sütunların topluca genel adı.

III.
Babamız Nuh geldi ardından sonra,
Bir Mason, tanrısal öğrenimiyle;
Tam uyarak tanrısal Buyruklara,
Yaptığı yükü hayırlı Gemiyle.
Doğru Geometriyle yapıldı bu
Çok güzel bir Yapıtı Mimarlığın;
Ona yardımda bulundu Üç Oğlu
Oluşmasında ulu Tasarımın.

IV.
Kimse kurtulmadı genel Tufandan
Masonlar ve Eşlerinin dışında;
Ve bütün İnsanlık yalnız onlardan
Türedi, Mimarlık başarısında.
Hızla çoğaldıkları zaman Onlar,
Yayılıp Dünyayı doldurmak üzre;
Geniş ve sevimli o Yayla Şinar
Masonluğu doğurdu ikinci kere. **[214]**

214. ŞİNAR: Güney Mezopotamya'daki düzlüğün eski adı.

V.
İşe alındılar İnsanlar bolca
Kentle Kuleyi inşa etmek için;
Neşesiyle doluydu Genel Loca
Masonların Kudret semeresinin,
Boş Tutkuları zorlayana kadar
Ortamı bozmaya Yapıcılarını.
Konuşma Dilini karıştırdılar,
Ama unutmadılar Sanatlarını. **[215-216]**

215. Kent ile Kule: Tevrat'tan esinlenilerek düzenlenmiş olan eski öykülerde, öncelikle Babil kenti ve ünlü Babil Kulesi... Bu eski kent ile kimilerine göre yakınında, kimilerine göre ise ortasında yapılmış olan basamaklı piramit şeklindeki kule öylesine ünlüydü ki, "Ken ile Kule" denilince hemen bunlardan söz edildiği anlaşılırdı.

216. Konuşma dilinin karıştırılması: Tevrat'a göre; Tanrı'nın, Babil Kulesi'nin inşa edilmesi ve üstelik bundan dolayı insanların gururlanmaları üzerine çok kızarak, birbirleriyle konuşma yoluyla anlaşamamaları için dillerini farklılaştırması olayı.

KORO
Kim çözebilir Şahane Sanatı?
Ya da okur Sırları bir Şarkıda?
Masonun GÖNLÜNDE korunma altı,
Ve saklanır onlar eski Locada. **[217]**

217. Şahane Sanat: (İng: Royal Art) Birçok eski masonik yazında genelde "Masonluk" ile eş anlamlı olmaküzere kullanılmakla birlikte öncelikle Operatif Masonluğu nitelemekte olduğu için "mimarlık" ya da "geometri bilgisini kullanma yetisi" anlamına da gelebilen bir terim... Buradaki "royal" sıfatının Türkçe'de tam bir karşılığının bulunmaması nedeniyle, yer yer "kralî" ve "ruveyal" sıfatı da kullanılmıştır. Bu terim, sözü edilen bu sanatın diğer tüm sanatlara oranla üstünlüğünü vurgulamak üzere kullanılır.

(Burada, o sıradaki BÜYÜK ÜSTADIN sağlığına içmek üzere durunuz.)

BÖLÜM II.

I.
Dağılıp gittiklerinde BABİL'den
Kolonilerle uzak Diyarlara;
Gerçek masonlardı taşıyabilen
Mesleklerini sonraki Çağlara.
Kral NIMROD güçlendirdi bu Diyarı
Yaparak Hisar, Kule ve Kentleri;
MITZRA1M yönetti Başta Mısırı,
Yaptı fevkalade Piramitleri. **[218-219]**

218. NIMROD: Babil'i kurmuş olan an kral... Türkçe'de adı "Nemrut" olarak da geçer.

219. MITZRAIM: Tevrat'a göre Mısır'ın kurucusu... Eski İbranîce'de Mısır'ın adı doğrudan Mitzraim'dir. Türkçe'de "Misraim" şeklinde de okunur.

II.
Ne de Yafet ve onun nezih Soyu
Daha az etkili Masonluğuyla;
Ne de Sam ve izleyenler onu
Vadedilmiş nimetin Mirasıyla.
UR'dan getirmişti Baba İBRAHİM
Çok yararlı Bilim Geometriyi;
Hiç duraksamadan verdi öğrenim,
Yetiştirdi Kanından her Bireyi. **[220-221-222]**

220. YAFET: (JAPHET) Nuh'un en küçük oğlu.

221. SAM: (SHEM) Nuh'un en büyük oğlu.

222. UR: Tarih-öncesi çağlarda Güney Mezopotamya'nın bilim ve teknikte çok ileri gitmiş ünlü kentlerinden biri.

III.
YAKUP'un Soyu Çoban Asasını
Yana koymayı öğrendi sonunda;
Geometriden yararlanmasını
Zalim Firavun boyunduruğunda,
Üstat-Mason MUSA çıkana kadar
Olup artık KUTSAL LOCAYA önder;
Seçip eğittiği tüm Masonlar,
Ender Öğretiyi düzenlediler. **[223]**

223. Yakup'un soyunun çoban asasını bırakması: Tevrat'a göre; Mısır'da köle olarak yaşamakta bulunan İsrailoğulları'nın çobanlık yapmaya karşı diretmeye, böylece Firavunun otoritesine karşı gelmeye başlamaları olayı.

IV.
AHOLIAB, BETSALEL ile birlikte,
Bu Esinlenmişler dikti ÇADIRI;
Şekinah burada oturdu işte,
Doğdu Geometri Ustalıkları.
Yiğit Masonların **Kenan** idi yeri,
Bilge FENİKELİLER anladıkta
İsrail Kavimlerinin hüneri
Daha sağlam ve doğru Mimarlıkta. **[224-225-226]**

224. AHOLIAB ve BETSALEL: Tevrat'a göre; İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkışından sonra, "Ahit Sandığı"nın korunması için kurulan ve "Tabernakl" olarak anılan çadırı yapan kişiler.

225. ŞEKİNAH: (SEHİNA) Eski Yahudi felsefesine göre; Tanrı'mn dişi gücünün adlandırılışı... Şekinah, somut bir şekilde anlamlandırılan ya da adlandırılan Tanrı değil, Tanrı'mn kendi içeriğinde taşıdığı bir öğesidir. Hıristiyan felsefesinde bunun karşılığı Meryem Ana'dır. Bu dinsel nitelikli filozofik kavramı Tevrat'ta bulmanın olanağı yoktur. Aslında Tevrat'ın ortaya çıkışından çok daha eskidir ve Kabala'da görülür. Daha sonra da bu kavrama Talmut'da değinilmiştir.

226. KENAN: Tevrat'a göre Nuh'un oğullarından Ham'ın kurmuş olduğu Filistin'in, îsrailoğulları'nın yerleşmek üzere bu bölgeye gelmelerinden önceki adı.

V.
Gazze Kentindeki Evi DAGON'un
İki KOLONLA ustaca destekli,
Yıkıldı güçlü Koluyla SAMSON'un
Altında kaldı bütün Filistinli.
En güzel Yapımı olduğu halde
Kenanoğulları'nın, oranlanmaz
Yaratıcının övgün Mabediyle;
Şanlı Gücü ve Yapısı bulunmaz. **[227-228-229]**

227. DAGON: Eski Filistinlilerin, bir balık şekliyle simgelenen en üstün Tanrısı.

228. SAMSON: Tevrat'ta da değinilen bir efsane uyarınca; bir Yahudi yargıcı ve Filistin'deki Dagon Tapınağı'nı, bu mabedin çatısını tutan iki büyük kolonu yerinden oynatarak yıkan bir ulusal kahraman.

229. Yaratıcının övgün mabedi: Süleyman Mabedi.

VI.
Burada kadeh kaldırıp duralım
Üstat ve Nazırların Sağlığına;
Herkesi sakınmaya uyaralım
Samsonca yıkıcı Ün ve Andına.
Sırlarını KARISINA açmıştı;
Gücü yokken, Cesareti kırılıp
Zalim Düşmanlarla karşılaşmıştı,
Hiçbir zaman da Mason olamayıp. **[230]**

230. Samson'un gücünün olmayışı: Tevrat'ın efsanesel nitelikli öyküsüne göre; Dalila'yaaşıkolduktansonrauzun saçları kesilen Samson'un tüm üstün bedensel güçlerini yitirmesi olayı.

KORO
Kim çözebilir Şahane Sanatı?
Ya da okur Sırları bir Şarkıda?
Masonun GÖNLÜNDE korunma altı,
Ve saklanır onlar eski Locada.

(Burada, bu özel Locanın Üstat ve Nazırlarının Sağlıklarına içmek üzere durunuz.)

BÖLÜM III.

I.
Bu şarkı Ünlü eski MASONLARIN;
Orada Seksen Bin Zanaatkâr varken
Emrinde isim Yapmış ÜSTATLARIN,
Ki onlar Üç Bin Altı Yüz ederken.
Efendimiz SÜLEYMAN'ın tuttuğu,
Ve başta GENEL ÜSTAT MASON olan
Aslen Surlu HİRAM bulunduğu;
Tam Masonlar gibi, Salem'i kuran. **[231-232-233]**

231. Seksen bin zanaatkâr: Süleyman Mabedi'nin yapımında çalışan kalfalar... Süleyman Mabedi'nin yapımına ilişkin öykü uyarınca, bunların toplam sayısı seksen bindir. Ancak bu öyküyü inceleyerek yorumlayanlar, mabedin olası boyutlarını da gözönünde tutarak bu kadar çok sayıda kişinin aynı anda çalışmakta oluşunu olanaksız görür.

232. Üç bin altı yüz üstat: Süleyman Mabedi'nin yapımında, işin yürütülmesi ve denetlenmesi ile görevli olan ustalar.

233. SALEM: Kudüs'ün eski adı... İbranîce'deki sözlük anlamı bakımından "barış" demektir.

II.
Şahane Sanat tanrısallaşmıştı;
Üstten Öğütlendi Zanaatkârlar,
Mabet, her İşi gölgede bıraktı,
Dünya gezginleri onayladılar.
Her bir Yerden birçok akıllı Kişi
Geldi Şanlı Yapıya bakmak için;
Geri döndüğünde oldu ilk işi
Benzerini yapmak Üstün Stilin.
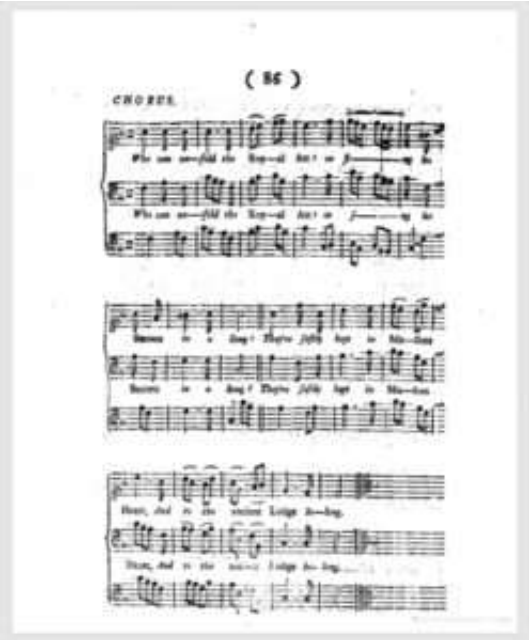
III.
Anladı YUNANLAR sonunda zor
Geometriyi, öğrenip Sanatı;
Gösterdi onlara Büyük PİTAGOR,
Ve Şanlı ÖKLİT de bunu paylaştı;
Hatta ARŞİMET, hayranlık yaratan,
Ve daha çoğu, gören iyi öğrenim;
Eski ROMALILAR gözledi baştan
Sanatı, ve tam anlaşıldı Bilim.

IV.
Gururlu Asya'yı ezdiklerinde,
Alınca YUNANİSTAN ve MISIR'ı
Mimarlıkta üstünleştiler, hem de
ROMA'ya getirip Anlatıları;
Bilge VITRUVIUS ile, ilk Üstadı
XMimarların, Sanat geliştirildi;
Büyük OGÜST'ün barış Zamanıydı,
Sanat ve Sanatçılar çok sevildi. **[234-235]**

234. VITRUVIUS: 1. yüzyılda yaşamış olup yapı sanatı ve tekniği üzerine bilinen en eski kitabı yazmış olan ünlü Romalı mimar.

235. OGÜST: (AUGUSTUS) Julius Sezar'dan sonraki ünlü Roma imparatoru.

V.
Ta Doğudan getirdiler Bilgiyi,
Eğdikçe Uluslar boyunlarını
Kuzey ve Batıya yayıp pek iyi,
Öğrettiler tüm Yapı Sanatını.
Belli ki Hisar ve Kuleleridir
Güçlendiren asker alaylarını;
Mabet, Saray ve Köşkleri gösterir
Masonların ULU TASARIMINI.

VI.
Doğu Kralları, Kimi Soyundan
İbrahim'in ve iyi Hükümdarlar,
Mısır, Suriye, Roma'da ve Yunan,
Doğru Mimarlığı tam anladılar.
Garip olmaz Masonlar toplanırsa.
Anmak için bu Mason-Kralları;
Kutlu Nota ve bol Şarap olursa,
Her Kardeş toplu okur şarkıları.

KORO
Kim çözebilir Şahane Sanatı?
Ya da okur Sırları bir Şarkıda?
Masonun GÖNLÜNDE korunma altı,
Ve saklanır onlar eski Locada.
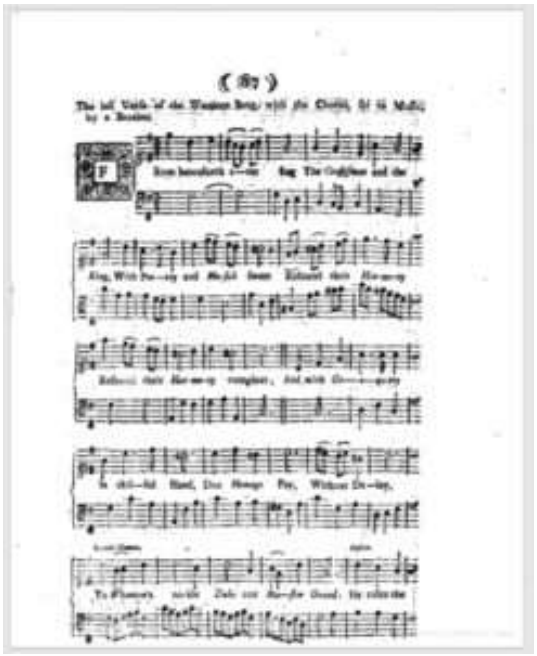
(Burada, Sanatın yaygınlaştırılmasında rolü olmuş imparatorların, Kralların, Prenslerin, Soyluların ve bilge Araştırıcıların şanlı Anılarına içmek üzere durunuz.)

BÖLÜM IV.

I.
Bilge Masonların şanlı Günleri;
Onları ROMA İMPARATORLUĞU,
Gökleri çınlatmaktayken Ünleri,
İyi ve yararlı diye duyurdu,
İşe alındılar Çağlar boyunca,
Cenk Öfkesi dolu **Gotlar**'a kadar;
Yıkıldı Bilgisizliklerle gaddarca
Bilgili Çağlardaki Yorgunluklar.

II.
İstilâcı Gotlar gelince, artık
Dönerek Hıristiyan İnancına;
Atalarının düştüğü Çılgınlık
Olmuştu Mimarlığın zararına.
Sonunda görkemli MABET Çabası,
Barıştaki zengin Kibarlıkları,
İçlerine çöktü büyük Acısı,
Ve yükselttiler GOTİK YAPILARI.

III.
Çok sayıda görkemli yüksek BİNA
Her Hıristiyan Ülkesinde çıktı;
ROMA STİLİNE uymamasına
Karşın gene de pek SAYGI yarattı.
KRALLAR ve ZANAAT birleşerek,
Andılar kurulan Localarda yoğun,
Roma Hünerlerine hazin İstek,
Yeni kaleleriyle Masonluğun.

IV.
Bu böylece sürdü birçok dönemler,
Sanıldı ki Mimarlık yaptıkları;
İngiliz, İskoç, İrlanda ve Galler
Pek saygın tuttu Zanaatkârları;
Loca Üstatları olan Krallar,
Varlıklı birçok soylu Kişi de,
Lord., Mal sahibi, Nazır ve Yargıç,
Halkın tümü hemen her yerde.

V.
Masonlardan kalma eski Belgeler,
Saksonya Kanından Kral Athelstan
Hür yaşamlarına izin verdi, der;
Sıkı Buyruklarla YÜKSEK LOCADAN,
Eski Yazımlardan alan onları
Oğlu Prens **Edwin**, BÜYÜK ÜSTAT parlak;
Kardeşlerin **York**'ta toplantıları
Olduğunda Locaya aktararak. **[236-237-238]**

236. ATHELSTAN: 926 yılında, masonların toplanarak kendi yasalarını oluşturmalarına izin vermiş olan İngiltere kralı.

237. Eski yazımlar: Orta Çağ öncesinde kaleme alınmış oldukları ve bir zamanlar var olup sonradan yitirildikleri ileri sürülen, Masonluğun çağlar boyunca benimsenmiş yasalarını, törelerini ve geleneklerini içerdiği varsayılan belgeler... Bunlar, masonik yazındaki "Eski Belgeler" değildir.

238. EDWIN: 926 yılında İngiltere'de ilk genel toplantılarını yaptıkları söylenen operatif masonların o tarihteki önderi... Kimolduğu kesin bir şekilde belirlenemeyen Edwin, temel yasanın tarihsel bölümünde, Kral Athelstan'ın oğlu olarak geçer.

VI.
Yasa ve Yükümlülükler olanca
Dikkatlice izlendi her Dönemde,
Sakson, Danimarka ve Normanlarca,
Ve Britanya TAHTI birleşiminde.
İlk Hükümdarı bu ADANIN HEPTEN
Bilgili JAMES, bir Mason Kral idi;
İlk Kraldı o, canlandıran yeniden
Ulu OGÜST Stilini; söyle şimdi: **[239-240-241]**

239. Britanya tahtının birleşimi: 1603 yılında ölen İngiltere Kraliçesi Elizabeth I'in çocuğu olmadığı için, veraset yoluyla tahtın Stuart hanedanına geçmesi ve bundan ötürü İngiltere ve İskoçya krallıklarının birleşmesi olayı.

240. JAMES: İngiltere tahtının birleşiminde, daha önce İskoçya kralı olan James VI ve bundan sonra ise İngiltere kralı olarak James I.

241. OGÜST STİLİ: Mimarlık tarihinde "Yeni Roma Stili" (Neo-romanesque) ya da "Rönesans Stili" olarak anılan mimarî stiline temel yasa kitabında James Anderson tarafından takılmış olan ad.

KORO
Kim çözebilir Şahane Sanatı?
Ya da okur Sırları bir Şarkıda?
Masonun GÖNLÜNDE korunma altı,
Ve saklanır onlar eski Locada.

(Burada, eski Ogüst Stilini yeniden canlandıranların mutlu Anıları onuruna içmek için durunuz.)

BÖLÜM V.

I.
Böylece Sanat önce İtalya'da
Çıkarılarak o GOTİK ÇÖPLÜKTEN,
Büyük PALLADIO paylaştıysa da
Bu Stili Masonlarca övülen,
Burada JONES, onun güçlü Rakibi,
Öncüsü Britanya Mimarlarının,
Öyle şanlı Taş Binalar yaptı ki
Erişimiydi SEZAR Zamanının. **[242-243-244]**

242. PALLADIO: 16. yüzyılın ünlü İtalyan mimarı.

243. JONES: 17. yüzyılın ünlü İngiliz mimarı Inigo Jones.

244. Sezar zamanının erişimi: Mimarlıkta Roma Stili'ne dönüş olayına James Anderson'un verdiği mecazî nitelik.

II.
Gene bir Mason olan Kral Charles Bir
Birçok soylu ve zengin Kişiyle,
Zalim Savaşlar başlatmadan devir,
Onunla Kalfaları tuttu İşiyle.
Barış ve Taht yeniden kurulunca,
LONDRA'yı tümüyle Küller kapladı;
Sanat ve Ahenk ile Masonlarca
Daha da güzel bir LONDRA yapıldı. **[245-246-247]**

245. Zalim savaşlar: İngiltere'de Charles I'in kral olduğu yıllarda (1625 - 1649) yaşanmış olan kanlı din çatışmaları.

246. Tahtın yeniden kurulması: İngiltere'de Kral Charles'ın idamedilişinden sonra, on yıla yakın bir süre ülkeye bir cumhuriyet yönetimi çerçevesinde egemen olan Oliver Cromwell'in 1658 yılında ölümünden sonra, Charles II'nin tahta çıkması ve krallığın yeniden kurulması olayı.

247. Londra'yı küllerin kaplaması: 1666 yılında oluşan büyük Londra yangını.

III.
Bundan sonra Kral Charles İki diktirdi
En güzel Sütunu tüm Dünyadaki;
Kurdu St. Paul'ü, heybetli Mabedi,
Krallık Borsası'nı, hoş ve şenlikli.
Fakat tüm Localar çöktü giderek,
Yenileyene dek Büyük NASSAU;
Öyle etkili ki verdiği Örnek,
Ondan beri Sanat oldu hep Ulu. **[248-249-250-251]**

248. En güzel sütun: Londra'da bulunan ve "Anıt" (İng: The Monument) olarak anılan ünlü eski yangın kulesi.

249. St. Paul: Bir ad olarak İsa'nın havarilerinden biri olmakla birlikte (Pavlus), özellikle Londra'daki ünlü St. Paul Katedrali'ni nitelemek üzere kullanılan kısaltma.
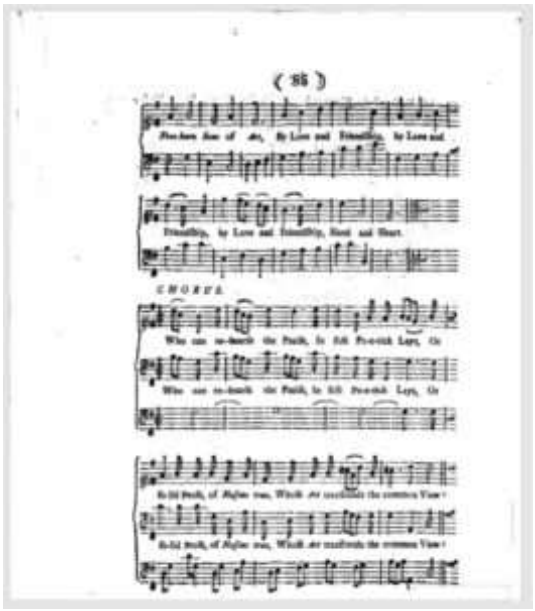
250. Krallık Borsası: Londra'daki eski borsa binası.

251. NASSAU: 1688 yılında William I adıyla İngiltere tahtına sahip olan Guillaume Orange'ın ailesinin bir kolu olduğu ünlü ve geniş bir Avrupa hanedanı.

IV.
İsterse Uluslar öğünsünler,
Şimdi olmaz teslim BÜYÜK BRİTANYA;
Çünkü onda Geometri ve Hüner,
Ahşap, Tuğla ve Taş inşaat, veya
Her bir türünde tüm Mimarlığın;
Oturdukları ender LOCALARLA
İçtikleri Bilge ve Soyluların
Doğru ve nazik Zanaatkârlarla.

V.
Tüm Kardeşler birlikte neşelensin,
Gönül şenliğiyle dolsun kadehler,
Şükranlı seslenişle belirtilsin
Harikulâde Sanata övgüler.
Her Kardeşin Sağlığı tamamlansın,
Dalkavuk, Uşak değil, MASON GERÇEK,
Ve Üstadımızın Ünü çınlasın,
Soylu MONTAGU DÜKÜ, o pek Yüksek.

KORO
Kim çözebilir Şahane Sanatı?
Ya da okur Sırları bir Şarkıda?
Masonun GÖNLÜNDE korunma altı,
Ve saklanır onlar eski Locada.

NAZIRIN ŞARKISI
YA DA BİR DİĞER MASONLUK TARİHİ

Pek soylu WHARTON Dükü Prens PHILIP'in BÜYÜK ÜSTAT seçilmiş olması dolayısıyla Yazar tarafından DÜZENLENMİŞTİR.

Çeyrek Yıllık Birleşimde okunmak ve çalınmak üzere

I.
Yapayalnız kalırsak her ne zaman,
Gidince tüm Yabancılar buradan,
Yazda, Güzde, Kışta, Baharda diye,
Başla çalmaya, başla söylemeye:
Bu yüksek Locanın GÜÇLÜ AMACI,
Çağlar boyunca
Çekti kendine onca
Esinlediği PRENS, RAHİP ve YARGICI ;
Soylu ve Bilge desteklerken aynı
Masonların ULU TASARIMINI. **[252]**

252. ULU TASARIM: Masonluğun ülküsünün bir simgesel anlatımı... Bu simgesel ülkü, çoğu yerde özdekselbir şekilde değerlendirilip tümüyle dinsel bir yaklaşımla Süleyman Mabedi'nin yapımı ile özdeşleştirilir. Ancak Süleyman Mabedi'nden çok sonra da aynı terimin kullanılması sürdürülmüştür. Özellikle bu daha sonrakiçağlara ilişkin kullanımında "ulu tasarım" teriminin giderek daha soyut bir anlamda değerlendirildiği görülür.

II.
Desteklenmesi ULU TASARIMIN,
Özeniydi ezelden Masonların,
ADEM'den bu yana önce Tufandan,
Yaşlı NUH idi Sanatını anlayan,
YAFET, SAM ve HAM ile paylaştı, hepsi
Soylarına anlattı
Boşluğu inşaatı,
Gururlu BABİL'in Kent ve Kulesi
Pek beğenilene kadar; ve sonra
Günahlar uğradı yayılmalara.

III.
Olsa da Dillerinde karışmalar,
Uzak Diyarlarda kullandı onlar,
Buyrukları, ŞİNAR'dan getirilen,
Anlaşılmış Sanatı destekleyen.
Söyle: Cezire PRENSLERİ' ile başla,
Büyük BELUS ardından,
O ki Tahtını kuran
Eski Asur'da, heybetli Yapılarla;
MITZRAIM'in Piramitleri de var,
Şarkımızda diğer Konular bunlar. **[253-254]**

253. Cezire: Sözlük anlamı "adalar" (İng: Isles) olmakla birlikte, özelde Arap Yarımadası'nı betimlemek üzere kullanılan bir sözcük.

254. BELUS: Eski Babillilerin, ünlü kulenin tepesindeki tapınakta oturmuş olduğuna inandıkları en büyük Tanrı.

IV.
SAM ki, ağır ağır aktarmış biri,
Yararlı harikulâde Hüneri
Büyük Ulusların Kafalarına;
Ve sonra İBRAHİM Oğullarına
Asur'un Öğretisini aktardı,
Mısır Ülkesinde,
Firavunun Elinde,
En hünerli olmaya hazırlandı;
Çıkana dek MUSA, Büyük Üstatları,
Düşmanlarından sıyırmaya onları.

V.
Kim var Övgüsünü söyleyebilen
O kimsenin, ki o ÇADIRI diken?
Söyle: Çelik gibi doğru İşçileri,
AHOLIAB ve BETSALEL isimleri.
Söyleyin: Sur, Sidon ve FENİKELİLER,
Samson'un işlediği kusur
Hiç unutulmadan durur,
Açınca SIRLARINI Eşine, gider
Satar onu, o da sonunda yıkar
Evi, altında tüm Gazze Kenti var. **[255]**

255. Samson'un yıktığı ev: Filistin'deki Dagon Tapınağı.

VI.
Ağırbaşlı bir Notayla söyleriz,
Sonunda desteklemiş olan deriz,
ULU TASARIMI, SÜLEYMAN'dır Kral,
Surlu Prens Aydın HİRAM destek verdi,
İyi Zanaatkârlarla,
Öğrenen anlamıyla,
Bilge HİRAM ABİF'in etkisi neydi;
Yahudi Üstatlara verdi hisse,
Ender İşini anlatamaz kimse. **[256]**

256. ULU TASARIM: Süleyman Mabedi

VII.
Minnettar olan Kardeşler okurlar,
İşte bu fevkalâde Mason Krallar
Zanaatı Zenitine çıkararak,
Tüm Uluslara da paylaştırarak
Yararlı Hüneri, güzel MABETTEN,
Uzandı her Diyara
Ve yabancı Kıyılara
Ustalar, ULU TASARIMI öğreten
KRALLAR, onların güçlü Akranları
Ve aydın Kişilerdi Nazırları.

VIII.
Bundan sonra Diana'nın MABEDİ
Küçük Asya'da yapılıp dikildi;
Gurur taşıyan Surları BABİL'in,
Büyük NEBUKADNEZAR'ın yerinin.
Ender Kral MAUSOLUS'un Türbesi,
Stilleri yüksekte
Birçok Yapıyla birlikte,
AFRİKA ve ASYA'da çıkar sesi;
YUNANİSTAN, SİCİLYA, ve ROMA'da
Tüm o Ulusları aldığında. **[257-258-259]**

257. Diana'nın Mabedi: "Dünyanın Yedi Harikası"ndan biri sayılan Batı Anadolu'daki ünlü antik tapınak.

258. NEBUKADNEZAR: M.Ö. 586 yılında Kudüs'ü ve Süleyman Mabedi'ni yıkıp yakan ünlü Babil Kralı.

259. MAUSOLUS: Mezarı "Dünyanın Yedi Harikasından biri sayılan ve yıkıntıları Halikarnas'ta bulunan ünlü Lidya kralı.
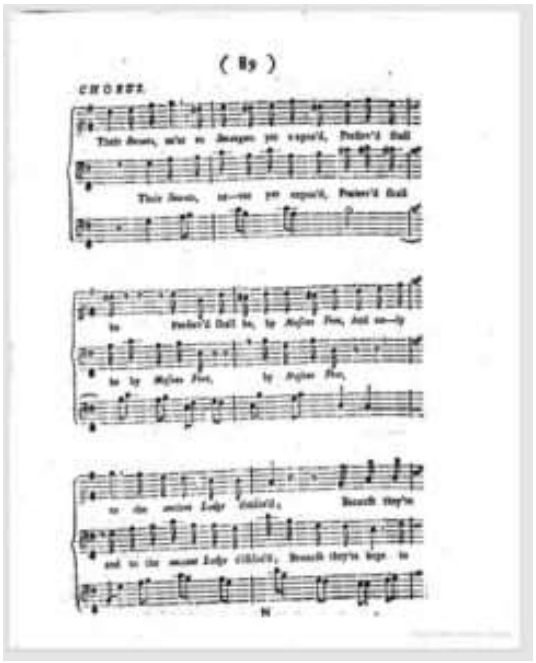
IX.
Şimdi söyle: Genel Üstat OGÜST de,
VITRUVIUS ile yaygınlaştırdı de
Masonların ULU TASARIMINI
Yenileyip, Kuzeyini ve Batısını;
Eski BRİTONLAR yeğleyip alınca
Şahane Sanatı,
Doldurup her Kanadı,
Roma Mimarîsi Öne konunca;
Ta ki savaşçı Öfkesi SAKSONLARIN,
Yok edince Hünerlerini Çağların. **[260]**

260. BRİTONLAR: Britanya'nın eski özgün yerlilerinden olan Keltler'in bir kolu.

X.
GOTİK STİL uzun süre boyunca
Tutuldu Britanya Adalarınca;
Masonların ULU TASARIMI can
Bulup yükselince Localarından,
Olmasa bile Roma Günlerince;
Gene de MABETLERİNİ söyle
SAKSONLARIN, DANLARIN, hele
İSKOÇ, GAL, İRLANDALILARIN, önce
Övgüler ATHELSTAN ve Prens EDWIN'e,
Üstadımızın büyük Etkisine. **[261]**

261. SAKSONLAR ve DANLAR: Zaman zaman Britanya'yı işgal ederek yerleşmiş olan, biri Kuzey Almanya, diğeri Danimarka'dan gelme iki soy.

XI.
NORMAN KRALLAR içinde ötekiler,
Britanyalı Masonlar okur, söyler:
Roma Stili yeniden canlanınca,
Britanya Tahtları da bir olunca
Aydın JAMES ile, bir Mason Kral diken
Güzel Kümeler Taştan,
Inigo Jones ile baştan,
Bilge PALLADIO'ya rakip, övülen
Hem İtalya'da, hem Britanya'da,
Sağlam ve doğru Mimarlığında.

XII.
O zamandan beri dönemlerinde
Her Hükümdarın, Masonluk etti elde
Kralların, Soyluların, Bilgelerin,
Ünü Gökleri çınlatan kimselerin
Çağdaş Locaya katılma istemini,
Taktığı Önlükle,
Hüner ve Özenle,
Masonların eski ULU PROJESİNİ
Yüceltip, OGÜST STİLİNİ canlandırmaya,
Sanat dolu birçok şanlı YAPIYLA. **[262]**

262. Çağdaş Loca: 1720'li yıllardaki anlamıyla, hem operatif hem de spekülâtif nitelikli mason locası.

XIII.
Şahane Sanatın Kardeşlerinde.
Her zaman ve her yerde bundan böyle,
Zanaatkârlarla ve Kralla, söyle:
Şiirle birlikte tatlı Müzikle
Yankılansın Ahenkleri tümüyle;
Geometriyle hünerli Eline,
Bağlılık Andı verip,
Hiç de Geçikmeyip,
BÜYÜK ÜSTAT soylu WHARTON DÜKÜ'ne;
SANAT Çocuklarını, doğan özgürce,
Yönetir Sevgi, Dostluk, El ve Gönülce.

KORO
Kim çıkar Övgüsünü okuyacak
Doğru Masonların, o pek yumuşak
Şiirsel Dizelerde ya da Nesir,
Sanatları Kamu Oyundan yüksektir.
Verilmez hiç Yabancılara Sırları,
Onları koruyacak
Özgür Masonlar ancak,
Yalnız Eski Locada açılmaları;
Çünkü saklanır Masonun GÖNLÜNDE,

Bu Sayfayı doldurmak üzere, buraya Masonların bir Eski Belgesinden bir Paragrafın konulmasının sakıncalı olmayacağı düşünülmüştür. **[263]** Şöyle ki Masonların Kumpanyası, bir diğer söyleyişle ÖZGÜR MASONLAR, eskiden beri Yürürlükte ve iyi Tanınmış olarak, çeşitli Zamanlardaki nezih ve nazik Toplantılarıyla, ve bir sevgi dolu Kardeşlik Topluluğunun yapmış olması gerektiği gibi, Kral Henry V zamanında da, pek haşmetli Hükümdarlığının 12. yılında bu ortak Toplantıyı sıkça yaptı. Sözü edilen Belge, Özgür Masonların LONDRA KUMPANYASI'nınkiyle hemen hemen aynı olan bir Hanedan Armasını betimleyerek, genelde adı geçen bu Kumpanyanın eski Kardeşlik Kurumu'ndan gelme olduğunun benimsendiğini, eski Zamanlarda hiç Kimsenin bir zorunlu Nitelik olarak Özgür ve Kabul Edilmiş Masonların bir Locasına alınmadıkça, Kumpanyanın Özgürlerinden olamadığını belirtmektedir. Fakat bu övgüye değer Uygulamadan çoktan cayılmış olduğu görülmektedir. Yabancı Bölgelerdeki Kardeşler, insanların birçok soylu ve eski Kurumlarıyla Tarikatlarının da, Yükümlülüklerini ve Tüzüklerini Özgür Masonlardan (şimdi o Dünya yüzündeki en eski tarikattır) almış olduklarını fark etmişlerdir; ve belki hepsi de, adı geçen eski saygıdeğer Kardeşlik Kurumu'nun özgün Üyelerinden olmuştur. Fakat bu, zamanı gelince çok daha belirli bir şekilde ortaya çıkacaktır.

263. Temel yasa kitabının 82. sayfasında, sayfanın altında kalan boşluğu doldurmak için yerleştirilmiş olan paragrafın, Masonluğun eski belgelerinden birinden alınma olduğu belirtilmekle birlikte, bazı yanlışlıklar içerdiği dikkati çeker.

Burada sözü edilen Masonlar Kumpanyası, ilk kez 1472 yılında kurulmuş olduğuna göre, adı geçen kralın Henry V değil, Henry VIII olması gerekmekte, metnin ne anlatmakta olduğu da anlaşılamamaktadır.

Temel yasa kitabının "şarkılar" bölümünün arasına katılmış olan pasajdan çıkarılabilen en önemli ve anlamlı konu şudur: Kökeni çok eskilere dayanan özgür masonların kumpanyasına girmekle, "özgür" sıfatının kazanılması söz konusu olurdu. Ancak şimdi, bu uygulamanın terk edildiği görülmektedir.

KALFANIN ŞARKISI
Kardeşimiz Sn. CHARLES DELAFAYE tarafından
Büyük Şölende Okunup Çalınmak üzere.

I.
Selâm Masonluk! Tanrısal Zanaat!
Dünyanın Şanı, Cennetten Vahiyli;
Mücevher değerince parlak, fakat
Masonların Gözleri hepsinden gizli.
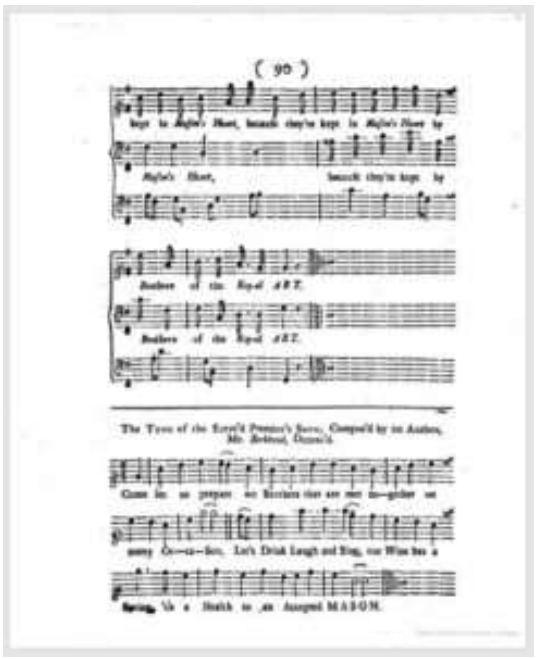
KORO
Övgü zamanıdır, kim söyleyebilir
Akıcı Dizeyle veya duyarlı Nesir.

II.
Zalimlerden farklı Kişi olarak
Bir Mason diğer Kimseleri aşar;
Ayırma ve Yorum Bilgide ancak,
Ama o Göğsünde güvenle yaşar.

KORO
Sessiz Göğsüyle vefalı Yüreği,
Korumakta Sanatın Gizemlerini.

III.
Kavurucu Sıcak ve delici Soğuktan;
Canavardan ki Ormanı yırtar Çığlığı;
Küstah Savaşçıların saldırılarından
Korur Masonların Sanatı İnsanlığı.

KORO
Böylesine Yardım gördüğü İnsanlığın,
Bu Sanat gereğince Onurlandırılsın.

IV.
Devlet Sancakları, Göğsümüzü kabartan,
Fark gözetmeler dertli ve acı doludur;
Bu Oyunda doğru Masonla yan tutmayan
Sanatın özgür-'doğmuş Çocukları yoktur.

KORO
Taşıdıkları AD ile soylulaşırlar,
Taktıkları ALAMET'ile belli olurlar. **[264-265]**

264. İSİM: "Mason" unvanı.

265. ALÂMET: Bir masonun "mason" olduğunu ya da bir loca çalışmasında görevinin niteliğini gösteren takı... Temel yasa kitabındaki "Kalfanın Şarkısı" bölümünde ise alâmet sözcüğü, ya bir masonun taktığı "önlük" yada göğsünde taşıdığı gönye ve pergel motifli biju anlamında kullanılmaktadır.

V.
Tatlı Kalfalık, Kıskançlıktan bütün uzak,
Kardeşliğin dostça birlikte İlişkisi;
Locanın her zaman Çimentosu olacak,
Sağlam bir şekilde duran Çağlar süresi.

KORO
Çağlarca önce inşa ettiğin bir Loca,
Yaşamaktadır ve yaşayacak sonsuzca.

VI.
Şarkılarımızda Hakkını vermek de var,
Sanatı zenginleştirmiş olanların;
Ta Jabel'den bugün BURLINGTON'a kadar,
Her Kardeş de sorumluluğunu alsın. **[266]**

266. JABEL: Nuh'un üvey kardeşi olup geometriyi ilk kez bulduğu söylenen kişi.

BURLINGTON: 1693-1753 tarihleri arasında yaşamış ünlü İngiliz mimarı Richard Boyle Burlington... Bu mimar, sonradan İngiltere'nin pek ünlü operatif masonüstatlarından biri olan Inigo Jones'un yapıtlarınıderleyerekyayımlamıştır. 18. yüzyılın ilk yarısında İngiltere'de, Yeni Roma Stili'ndeki mimarlık akımının öncülerindendir.

KORO
Soylu Masonların Sağlığı tekrarlansın;
Yüksek Loca'daki Övgüleri çınlasın.

ÇIRAĞIN ŞARKISI
Aramızdan ayrılmış olan KARDEŞİMİZ
Müteveffa Bay MATTHEW BIRKHEAD tarafından
Bütün ciddî işler tamamlandıktan sonra, ve **ÜSTADIN izniyle okunmak üzere.**

I.
Gelin hazırlanalım beraber,
Burada olan Biz Kardeşler,
Toplanmış olarak böyle mutlu Fırsatla;
İçelim, gülelim, okuyalım,
Şarabımızla atılalım,
Bir Kabul Edilmiş Masonun Sağlığına.

II.
Acılar içinde Dünya
Sırlarımıza ulaşmaya;
Meraklanıp göz dikenler varsın olsun,
Sezemezler ki hiç birini
Sözcük ya da İşaretini
Bir Özgür ve Kabul Edilmiş Masonun.

III.
Bu "budur", ve bu da "şudur"!
Söyleyemezler ne odur;
Ülkede onca BÜYÜK ADAM ne amaçla
Önlük takmaktadır,
Birlik oluşturmaktadır
Bir Özgür ve Kabul Edilmiş Masonla.

IV.
Ulu KRAL, DÜK ve LORDLAR,
KILIÇLARINI yana koydular,
Misterlerimize kattıkları Lutufla,
Utanmadan hiçbir an
Anıldıklarını duymaktan
Bir Özgür ve Kabul Edilmiş Masonla. **[267]**

267. Mister: (İng: Mystery) Masonik yazında kullanılmakta olan anlamıyla "eski çağların gizemsel bilgisi"...Tek başına "mister" sözcüğü bu anlamı taşımakla birlikte, bundan çok daha sık olarak **Eski Misterler** (İng: Ancient Mysteries; Fr: Les Mystéres anciennes) terimi kullanılır. Aslında iki terim arasında anlam bakımından pek fark yoktur. Fakat "Eski Misterler" denilince, bu bilgilerin öğretildiği ezoterik ve aynı zamanda genellikle dinsel bir nitelik taşıyan bazı Antik Çağ doğu ekolleri anımsanır. Dionysos Misterleri, Osiris Misterleri, Orfe Misterleri, Brahma Misterleri ve Mitra Misterleri bunlardan bazılarıdır.

Tümbu eski ekollerin öğretileri, Spekülâtif Masonluğun birçok derecesindeki ritüelik öğretimin düzenlenmesinde önemli birer esinlenme kaynağı olmuştur. Bu misterlerdeki öyküler özellikle "ruhun ölümsüzlüğü" ve "iyinin kötüye üstün gelişinin kaçınılmazlığı" düşünülerinin anlatımında kullanılmıştır. Bir bakıma, Masonluk'ta Hermetizm ne denli önemliyse, Eski Misterler de o denli önemli tutulmuştur.

V.
Gururu eskiden kalmanın,
Tek bizim tarafımızın,
İnsanları tam Yerlerine koyar da;
Hiçbir şey ama iyi olan
Bulunur anlaşılan
Bir Özgür ve Kabul Edilmiş Masonda.

VI.
Şu halde birleşin El ele verip,
Birbirinize bağlılığı gösterip,
Mutlu olalım, gülsün yüzümüz bolca,
Öğünür Ölümlü bununla,
ŞEREFE SOYLULUKLA
Bir Özgür ve Kabul Edilmiş Masonca.

LONDRA, bugün 17 Ocak günü, 1723

Çeyrek Yıllık Birleşimde, LUTUFKâRLARI önceki BÜYÜK ÜSTAT MONTAGU DÜKÜ'nün Buyruğuyla hazırlanması üstlenilmiş olan Bu Kitap, Kapsamı bakımından BÜYÜK LOCA tarafından düzenli bir şekilde onaylanmış olarak, bugün burada basılmak suretiyle ortaya çıkarılmış ve KURUMCA da onaylanmıştır. Bu nedenle, Biz de aynen Basılmasını Buyuruyor ve Locaların Kullanımı için Uygun görüyoruz.

WHARTON DÜKÜ PHILIP, BÜYÜK ÜSTAT
J.T. Désaguliers, Büyük Üstat Kaymakamı [268]

268. Masonluğun 1723 tarihli temel yasa kitabının kapanış sözü, bir kez daha bu yasanın o tarihlerde sadece Londra Büyük Locası'na bağlı localar için geçerli olmak üzere düzenlenip yürürlüğe konmuş bulunduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Öylesine ki, bu yasanın İngiltere'nin diğer bölgelerindeki mason locaları için de geçerli olmak gibi bir savı bile yoktur.

Bu yasanın İngiltere'nin diğer bölgelerindeki localar için de geçerli sayılması gerektiği, ancak 1725 yılında Londra Büyük Locası "İngiltere Büyük locası" adını aldıktan sonra sözkonusu olmuştur. Bu ise birçok tartışmaya yol açmış ve temel yasanın birtakım değişikliklere uğratılması zorunlu olmuştur. 1738 yılında yapılan değişiklik bile yetmemiş, 18. yüzyıl ortalarında İngiltere'de bundan böyle tümüyle spekülâtif bir nitelik taşımaya başlayan Masonluk ikiye bölünmüştür. Bölünmenin ardından ortaya birbirinden farklı yeni temel yasalar çıkmış, bunların üzerinde de zaman zaman birtakım değişiklikler yapılmıştır.

İngiltere'deki bu durum 1823 yılında İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın kuruluşuna kadar sürmüş, ancak bu arada gerek Kıta Avrupası'nda gerekse dünyanın diğer yerlerindeki birçok mason obediyansı İngiltere'de oluşturulmuş bulunan temel yasalardan birini benimsemiştir.

İşin ilginç yanı, İngiltere'de bile yürürlüğü pek az sürmüş olan 1723 tarihli temel yasanın başka ülkelerde de sonradan benimsenmiş olmasıdır. Bu temel yasayı günümüzde bile benimsemeyi sürdüren mason kuruluşları vardır.

SON

Bu yasanın İngiltere'nin diğer bölgelerindeki localar için de geçerli sayılması gerektiği, ancak 1725 yılında Londra Büyük Locası "İngiltere Büyük locası" adını aldıktan sonra söz konusu olmuştur. Bu ise birçok tartışmaya yol açmış ve temel yasanın birtakım değişikliklere uğratılması zorunlu olmuştur. 1738 yılında yapılan değişiklik bile yetmemiş, 18. yüzyıl ortalarında İngiltere'de bundan böyle tümüyle spekülâtif bir nitelik taşımaya başlayan Masonluk ikiye bölünmüştür. Bölünmenin ardından ortaya birbirinden farklı yeni temel yasalar çıkmış, bunların üzerinde de zaman zaman birtakım değişiklikler yapılmıştır.

İngiltere'deki bu durum 1823 yılında İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın kuruluşuna kadar sürmüş, ancak bu arada gerek Kıta Avrupası'nda gerekse dünyanın diğer yerlerindeki birçok mason obediyansı İngiltere'de oluşturulmuş bulunan temel yasalardan birini benimsemiştir.

İşin ilginç yanı, İngiltere'de bile yürürlüğü pek az sürmüş olan 1723 tarihli temel yasanın başka ülkelerde de sonradan benimsenmiş olmasıdır. Bu temel yasayı günümüzde bile benimsemeyi sürdüren mason kuruluşları vardır.